

Produkty budowlane z pałki wodnej i trzciny - nowy obiecujący trend w budownictwie i pomysł na przyjazne przyrodzie użytkowanie mokradeł

Rosnące na mokradłach pałka szerokolistna (tzw. pałka wodna) i trzcina pospolita od niedawna robią szybką karierę w przyjaznym środowisku budownictwie: od tradycyjnych pokryć dachowych, przez cechujące się rewelacyjnymi właściwościami cieplnymi materiały izolacyjne, po prefabrykowane płyty konstrukcyjne i elementy budowlane. Jednocześnie – jako niezwykle produktywne rośliny bagienne, pałka wodna i trzcina zyskują rosnące uznanie jako rośliny pomagające wychwytywać spływające z pól nawozy, zapobiegając ich przedostawaniu się do rzek. Projekt CLEARANCE stara się połączyć koncepcję tworzenia bagiennych stref buforowych jako „bio-filtrów” chroniących rzeki przed rolniczymi zanieczyszczeniami z promocją tzw. „bagiennego rolnictwa” opartego na komercyjnym wykorzystaniu roślin mokradłowych. W ramach międzynarodowego konsorcjum z udziałem naukowców z Polski, Danii, Niemiec i Holandii, staramy się rozpropagować system, w którym tworzenie bagiennych stref buforowych zyskałoby wsparcie sektora publicznego oraz rolnictwa i biznesu – jako rozwiązanie przyjazne przyrodzie i ludziom, a także działanie kompensacyjne i adaptacyjne do zmiany klimatu.

Materiały budowlane i izolacyjne to tylko przykładowe innowacyjne zastosowania roślin bagiennych. Wszystkich zainteresowanych zapraszamy na warsztaty, które odbędą się 15 marca 2019 r. w Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych w Warszawie. W ramach warsztatów odbędzie się pokaz produktów budowlanych i izolacyjnych z pałki i trzciny połączony z prelekcją holenderskiego przedsiębiorcy i propagatora wykorzystania tych roślin w budownictwie Alderta van Weerena. Warsztaty będą szansą na nawiązanie współpracy na rzecz wdrożenia tego pomysłu w Polsce. Liczymy na udział decydentów zajmujących się gospodarką wodną, przestrzenią wiejską i ochroną środowiska, przedstawicieli rolników oraz przedsiębiorców – w szczególności tych związanych z nurtem naturalnego budownictwa.

Dlaczego pałka wodna? Pałka, jako przystosowanie do bagiennego środowiska, wykształciła gąbczastą tkankę, tzw. miękisz powietrzny. To właśnie jemu produkty z pałki zawdzięczają niezwykle właściwości izolacyjne.

Czym są bagiennie strefy buforowe? To podmokłe tereny położone pomiędzy obszarami rolniczymi a rzeką lub jeziorem, przechwytyjące spływające z pól nawozy zanim trafią one do wód powierzchniowych. Oczyszczając wodę, bagiennie strefy buforowe są w stanie wyprodukować ogromne ilości biomasy roślinnej, którą można wykorzystać w różnych sektorach gospodarki.

Jak tworzy się bagiennie strefy buforowe? W najprostszej wersji należy spiętrzyć wodę w systemach melioracyjnych lub ich częściach – tak, by obszary leżące bezpośrednio nad rzeką nie były odwadniane. Wolno przepływająca przez podłoże woda zawierająca spływające z obszarów rolniczych azotany i fosforany tworzy idealne warunki do rozwoju bujnej roślinności bagiennej. W zależności od zapotrzebowania, w bagiennych strefach buforowych można promować określone gatunki roślin – np. pałkę lub trzcinę – albo pozwolić na spontaniczne dobranie się gatunków naturalnie występujących w terenie.

Czym jest bagiennie rolnictwo? Bagiennie rolnictwo (ang. *paludiculture*) to produktywne wykorzystanie naturalnych lub ponownie nawodnionych torfowisk, a w szerszym znaczeniu – również innych mokradeł lądowych. Bagiennie rolnictwo ogranicza zmianę klimatu powstrzymując emisję CO₂ z murszejącego torfu oraz dostarczając produktów (np. materiałowych i energetycznych), które mogą zmniejszyć zużycie paliw kopalnych.

Czym wyróżniają się produkty budowlane z pałki i trzciny? Firmy z Niemiec, Holandii, czy Austrii opracowały wiele różnych produktów, których wspólną cechą są znakomite własności izolacyjne – dorównujące lub przewyższające własności styropianu. Dzięki pochodzeniu z mokradeł, pałka i trzcina są bardzo odporne na wilgoć. Zaskakuje ich wysoka odporność na ogień – potwierdzona testami i certyfikatami. Przez mieszanie z naturalnymi minerałami, czy gliną, mogą powstawać płyty budowlane i konstrukcyjne.

Więcej:

projekt CLEARANCE: <https://www.moorwissen.de/en/paludikultur/projekte/clearance/index.php>

Firma Typhaboard: <https://typhaboard.com>,

Bagienne rolnictwo: <https://www.moorwissen.de/en/paludikultur/paludikultur.php>

CLEAR ANCE